

Dohányárusok Közlönye

A MAGYARORSZÁGINAGY- ÉS KISTŐZSDE TULAJDONOSOK SZAKKÖZLÖNYE ÉS ÉRTESÍTŐJE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Nagy János-utca I. B. hova az előfizetési Gszgek, valamint a közlőiratok küldendők.

Előfizetési ár fél évre 5 korona.

Közlőiratok nem lesznek cselezandó.

Megjelenik minden hó 1-én, 10-én és 20-án. Egyes példány nem kapható. Előfizetési ár fél évre 5 korona. Előfizetni csak fél évenként lehet.

KIADOTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ: HATSEK ADOLF.

TARTALOM. Olvasóink köréből. — Még egyszer szivarjainkról. — Vegyesek.

Olvasóink köréből.

A cikkek egész sorozata, melyet eddig a dohányárusítás szabályozása és rendezése érdekében írtunk, sok nagytrafikosnak alkalmat nyújtott a kérdéssel behatóan foglalkozni és ezeknek hozzánk intézett véleményeiből, sajnos, azt tapasztaltuk, hogy nagyon igazunk van akkor, midőn azt állítjuk, hogy a jelenlegi dohányárusítási viszonyok nagyon rosszak, sőt tartathatatlannak.

Azt tapasztaljuk, hogy az ország déli részének nagy része török dohányt fogyaszt Boszniából, csak azon kicsinyes oknál fogva, mert a mi dohánygyáraink a színek különbözőségére éppen semmi súlyt sem fektet.

Akár mily csekélységnek tűnik fel e körülmény, részünkről mi nagyon is tudjuk érteni a dohányzók ebbeli pedantériáját, mert pénzéért olyat akar kapni, mint a milyent kívánt. És ha ennek nem is a gyárak az okai, akkor minden valószínűség szerint a dohányraktárak, melyek az ily csekélységre nem ügyelnek és ezáltal az elárusítóknak kellemetlenséget és az áruforgalomnak pedig kárt okoz. Éppen így van ez a felső Magyarországból forgalomba kerülő szivarokkal. Azt adják értésünkre, hogy Eger, Pozsony, Zengg, Budapest-Erzsébetváros, Kassa és Szeged dohánygyárai oly minőségű termékeket szállít, hogy a jobb módú középosztály kénytelen Ausztriából fedezni szükségletét. Hogy jobb-e ezek az Ausztriából hozott szivarok, az most ide nem tartozik. Mi minden esetre kételkedünk ebben, de ez nem változtat a dolgon semmit. Tény az, hogy Ausztriából nagyon sok szivart fogyasztanak. Hogy miért van ez így, az könnyen megérthető lesz, ha ennek okait felsoroljuk.

Minden esetre első sorban gondoskodni kellene arról, hogy e kérdésben az elárusítót meghallgassák. Vagyis az elárusító dolga volna a tisztviselőket a közönség kívánságairól és szeszélyeiről értesíteni. Ismételjük, hogy sokszor csak csekély dolgokról van szó, melyek azonban mégis megmérhetetlen horderővel bírnak az üzletmenetre nézve. Miután itt ugy a kincstár, mint az elárusító érdeke forog szóban, éppen nem lehet állítani, hogy e panaszok adataival hangzanak el. A magy. kir. dohányjövődéknek mégis csak az ország elárusítói nyújthatnák a legteljesebb felvilágosításokat, mert egyes egyedül csak ezek érintkeznek a közönséggel és ennél fogva elég alkalmuk van a közönség kívánságait és szeszélyeit gyakorlatilag megismerni.

Sajnos, hogy ezen elárusítók, eltekintve attól a nagyon kevés kivételmentől, a legnagyobb győtrelemeknek vannak kitéve azért, hogy a tisztviselőség az ügyek ismeretét teljesen nélkülözik.

Egy nagytrafikos a következőket írja nekünk:

„Elrontott váltóúrlapok becserélésével egész önkényen járnak el és a kitűzött határidőn túl már éppen nem váltják be. Egy hivatalnok vigyázatlansága folytán a múlt év szeptemberében 18... jelzéssel kiadott váltóúrlapokat itt csak január 10-ig váltják be. Kénytelen voltam ezen váltóúrlapokat január 10-ike után saját költségemre Budapestre küldeni, csak azon oknál fogva, mert egy hivatalnok urnak tévedni tetszett. Nemkülönböztet járnak el a pénzekkel sem. Néhány hónap előtt olvastam a lapokban, hogy a régi krajczárok június 30-ig minden állami pénztárnál becserélhetők fillérekre. Már hetekkel ezelőtt akartam a helybeli állampénztárnál a krajczárok becserélését szabályszerűen elvégezni, de azt a választ kaptam, hogy pénzeket Budapestre kell küldennem.

Magától értetődik, hogy minden 5 kilós csomagnál elveszíték 62 fillér postaköltséget és azonkívül kellemetlen időtrábló munkát kell végezniem.”

Ehhez hasonló hozzánk beküldött panaszokból tisztán kitűnik, hogy a szervezet már öreg és elromlott és sürgősen szükséges volna már újjal helyettesíteni. Ily ósdi, avult eszközökkel ezelőtt 50 esztendővel bizonyára lehetett gazdálkodni, de jelenleg ez már nem lehetséges hátrány és kár nélkül, de különösen a fogyasztás hanyatlása nélkül. Kinek is van kedve a dohány- és szivarárulással oly buzgalommal foglalkozni, mint az megkívánatik, mikor ily kicsinyes győtresek kapnak lábra. A nagytrafikosok kötelességévé kellene tenni, hogy a kistrafikosi mindenben és mindenütt támogassa, gondoskodják arról, hogy ez mindennel rendelkezék, amit a közönség kíván. Ebből azonban az is következik, hogy mindenben és mindenhol ugy a pénztárakat, mint a dohány- és bélyegraktárakat ugy kellene tekinteni, mint ami tényleg, a dohányjövődék fiókját, mint a kincstár szolgálatában álló hivatalnokot, nem pedig ugy, mint egy rabszolgát, mint mai napság tekintik. Hogy lehet így szó a dohány monopólium rendszeres fejlődéséről, midőn az árúsító, tehát a főtenyésztői tevékenységét folytonosan megnehezítik és megbénítják!

A nagytrafikosnak óriási számból álló kimutatásai helyett, kisebb számban kell is kellene foglalkozni. Negyedvenként

kellene beszámolnia tevékenységéről, üzletmenetről, a közönség kívánságairól stb. Ha ez így történne, akkor a vezető köröknek nemsokára tiszta látkepe lenne az egész üzletmenetről. A hiányokat pótolhatná, a hibákat megváltoztathatná, újításokat tehetne és rövid idő múlva biztos előrehaladást érne el. A jelenlegi viszonyok nem felelnek meg és abban a meggyőződésben vagyunk, hogy ez a fogyasztás gyors hanyatlását fogja magától után vonni.

És akár megszívlelik intésünket, akár nem, egy bizonyos, hogy nem létezik olyan szakismerő és a dolgokban járlag, ki ne osztaná a legjobb akaráttal a fenntebb felsorolt nézeteket.

Még egyszer szivarjainkról.

Azt mondják, hogy szivarjaink az utolsó időben sokkal rosszabbak lettek. Mit ért ez alatt a dohányos? Igazán rosszabbak a szivarok, vagyis a felhasznált anyag nem oly értékes, mint az ugyanannyi árus szivaroknál ezelőtt, használt anyag?

E kérdésre a feleletet megadni nem éppen könnyű; igen, sőt abban a meggyőződésben vagyunk, hogy e kérdésre még a legmértvadóbb körök sem tudnának határozott feleletet adni. Ez egy kissé mindenestre, különösen hangzik, de a dolog tényleg így van, és nem másképp.

Sok éven keresztül talán nem is igazságtalannul a magy. kir. dohányjövődéket okolták azért, hogy a szivarok évről-évre, drágulnak és bizonyos időközökben mindig súlyosabb anyagot használnak fel. Ha van is e tételnek bizonyos jogosultsága, az bizonyos, hogy a lakarekosságnak a módja semmiképp sem annyira tekintélyes, hogy ezáltal a kincstárba az ár emelkedésnek megfelelőleg említsen a mellő összeg folytana be. E gyakorlat Ausztriában is rossznak bizonyult és mégis fenntartották azt nálunk a mai napig. De végre is valahol kell a hibának lenni, az bizonyos.

Kedves olvasóink biznyára tapasztalták már, hogy egy és ugyanaz a szivar egyelőben kimért és egy és ugyanazon helyen termelt bor nem izlett egyformán jól. Bizonyára mindenki volt már abban a helyzetben, hogy a múlt évi bort dicsérte, az újat pedig ócsarolta. Hogy miért van ez így, ki tudná ezt megmagyarázni?

Lehetséges, kedves olvasom, hogy akkor, mikor a bor izlett, egész más kedély állapotban voltál, mint most. De lehetséges talán az, hogy napsugarak nem érték meg annyira kedved szerin, mint máskor. Nem csak magam vagyok egyedül, ki egyszer jobbnak, másszor rosszabbnak találja ugyanazt. Vem együtt százan is azt állítják, hogy az a bor rosszabb lett. Ez leképezés is kedves olvasóim. Megtoroníthatik, hogy egyik esztendőben nemcsak egy bizonyos szőlőfaj termése hanyatlik, hanem egy egész

vidék, sőt az egész ország silányabb szőlőt termel mint máskor, melynél fogva a bor is rosszabb lesz a múlt événél.

Egész hasonlóan alakulnak a viszonyok a dohánynál, illetőleg a szivárnál. Ha a föld termőképessége a sok vagy kevés eső behatása folytán szenvedett, ha a nap heve a növénynek ártott, akkor nöhetett a dohány ugyanazon a helyen, lehet ugyanannyi árus a beváltásnál, a szivar mégis más minőségű lesz, ha ezerszer 1. ondják is, hogy egy és ugyanaz.

Kit lehet ezért felelőssé tenni, kire hárul annak az oka, hogy rosszabb szivart kell szivnunk?

Nem hisszük, hogy ezért valaki a dohányjövődéket okolná.

Tényleg, ezekben a dolgokban oly ártatlan, mint a megszületett gyermek és e tekintetben éppen semmi felelősség nem terhelteti.

De mégis, egészen felmentenünk a dohányjövődéket még sem szabad, miért? Mert a dohányzó méltán mondhatja: „Mit törődöm én azzal, hogy valamely évben a dohánytermés nem sikerült úgy, mint az a szivargyártáshoz kellene.

Én az én Britanica szivaromért mindig csak megfizettem a 7 krt és ezért követelhetek is valamit.”

Egész helyes! Erről a dohányjövődéknek kellene gondoskodnia. És még ha a szivargyártáshoz szükséges dohányt drágábban kell-e fizetnie vagy nem, ahhoz a dohányzóknak semmi köze.

Nem szabad azonban felednünk, hogy nálunk dohánymonopolium van, melyet tisztviselők vezetnek, kiknek, mint az másképp nem is lehetséges, szigorúan kell ragaszkodnunk az előírásához.

Mert mit tenne ily esetben valamely magánipar? A dohányt mindenestre beható vizsgálat tárgyává tenné és ha az eredmény az volna, hogy ugyanazon vidékről származott és ugyanazon értékkel bíró dohány az eddig készített szivarokhoz nem megfelelő, akkor okosan, hogy vevőjét el ne vesztse és helyét a versenyben megállja, inkább megelégszik kevesebb jövedelemmel, de jobb anyagot szolgáltat. Kérdés csak, hogy ez utóbbi, miután itt bizonyos adóemerről van szó, mely különböző szabályokhoz van kötve, kivihető-e. Nem igen hiszszük! Az egész, amit itt a dohányjövődék megtehet, az, hogy igyekszik lassankint a publikum kívánásainak eleget tenni. Már az is elég, ha legalább a szivarok nem hagynak kívánni valót hátra minőségre nézve és az általános kívánatnak szin, érettség illetőleg szárazság tekintetében megfelelnek. Ezt azonban megkívánjuk, megkövetelhetjük. Erre kellene különösen sulyt fektetnünk és akkor ha emelkednek is itt-ott panaszok a szivarok minőségére, minden dohányzóknak és ebben közvetve működő dohányárusoknak el kell ismernie, hogy a lehető legjobb árut nyújtják.

Vegyesek.

Dohánylé. Kivált a kertészek vásárolják a dohány-levét, némely növény penészgombáinak pusztítása végett. A francia dohánygyárakban liter számára mérik s árusítják a páczolt dohány levét; most úgy intézkedtek, hogy erősebb, tartalmasabb ilyen lé kerüljön forgalomba, azaz, hogy legalább száz gram tiszta nikotint tartalmazzon egy liternyi lé. Tíz gram fekete szappanlevet kevernek belé, s két gram faszest; a szappan arra való, hogy jobban megragadjon a növényleveleken a folyadék.

A hirdetési bélyeg eltűnése. Mától kezdve nincs többé hirdetési bélyeg. Ez a törvényvel szentesített reform új korszakot jelent. Az iparos, a kereskedő öcsöbben hirdethet, mert nem kell megfizetni a drága bélyeget. A magánosok, a

kik különösen az apróhirdetés hasábjait kerestek föl, a jövőben mindig kirhatják teljes címüket, ami közvetlenül teszi a hirdetés eredményét. Letűnik ez a megszokott mondas: Czim a kiadóhivatalban, mert mindenki bélyegfizetés nélkül beleiktathatja a lapba a lakását és nevét. A hirdetési bélyeggel együtt megszűnik a naptár-és plakátbélyeg is.

Mernyi pénz kell a kiállításához? Egy francia ember kiszámította, hogy ha valaki a párisi kiállítás minden nevezettségét meg akarja nézni, ez 1480 frankjába kerül. Kissé furcsa, hogy a francziák ilyen elriasztó összegeket kürtölnek világgá s hogy a lapok ezt kiadják.

A krajczár halála. Vén forintok, összetöprődött vén papiros forintok ma fájdalmasan zokognak. Ők a dinasztia halott gyermekei, mar csak muzeumokban és zsigóriák fiókjaiban — a régi pénzek e családi temetkezéshelyén — várják ősanynjukat, aki künn maradt még a világban, hogy visszavivja a család uralmát.

Nem sikerült. A krajczár, a forint dinasztia ősanynja meghátrált a fillér elől s ma visszatér a családi sírba. Nincs többé.

— Meghalt a krajczár! Halott!

Egy vén forint, aki mindig tisztességes életet élt s soha sem fordult meg illetlen helyeken, könnybe lábadt szemmel beszél társaihoz:

— Szegény anyánk, mondja. Mennyit vesztődött életében az uralomért s utolsó csópp véréig küzdött a trónbitorló ellen. S most ő is elfáradt a küzdelemben. Sirjatok testvéreim!

S sirnak forintok keserves könnyeket.

Egy elég fiatal, sima forint, amely keveset forgott a világban s nagyon tapasztalatlan, hirtelen zörögve szól közbe:

— Ohó! Ezt mi nem tűrhetjük tétlenül! Én érzem, hogy sikra tudnék szállani dinasztiaink érdekeiért. Erőmet megkíméltem s én hadat üzenek ellenfeleinknek, kik megölték krajczár anyánkat.

Néhány fiatalabb krajczár haragosan kiáltott:

— Le a korona család! Le vele!

Most egy gyűrött forint kezdett sutfogni. Sok piszkos helyen fordult már meg életében s nagyon jól ismerte a világ éjszárását hatalmi kérdésekben. Egy kissé filozófus is volt s nagy fölényvel szokot beszélni:

— Eh mit! — mondta — komolyan mondom, fiuk, sohasem volt elég becsülete a mi familiánknak és csak az vigasztal, hogy majd megatálják az utódainkat is. Szegény vén anyánkat pedig hagyjátok békében. Örül az, hogy pihenhet!

A czinikus beszédre egypáran összenéztek és fenyegetően kiabáltak.

— Ez nem járja! nem, nem!

— Eh, hagyjátok csak! Nem kell tüzeskedni. A mi ősanynám sem volt mindig a leg... Hogy is mondjam? No igen, ő sem volt jobb a deákné vásznánál. Megérdemli a detronizálást.

Most egy henzegő kis forint sipított közbe:

— Uram! Igazolja a szavait, mert...

— Igazoljam! Nos hát igazolom. Tudjátok-e, hogy én egy koldustól kerültem hozzátok. Az ugy szedte össze minden porczikámat az utcán. Becsületes ember volt s mindig elpirult, miközben összegyűjtött. Ha csak ez a sok pirulás volna a büne a mi ősanynáknak, ha egyéb hibát sohasem követelt volna el, mint hogy alamizsnának is elment s munka nélkül is szolgálatba állott, már akkor sem érdemli meg az igazi királyi czimet...

Ezt mondom! Addig, amíg nyomor lesz a világon s csak krajczárral segítenek, addig...

Julius elsejétől, a szegény embereknek ne adjatok krajczárt, mert az csak egy fillért ér. Egy fillért pedig ne adjatok, mert egy cipónak legalább is nyolcz fillér az ára!

Iparengedélyek kiadása. A kereskedelemügyi miniszternek tudomására jutott, hogy egyes előjáróságok az iparüzési szándék bejelentéséről szóló iparhatóságági igazolványokat csak egy-két hét alatt szolgáltatják ki. Minthogy az 1884. évi XVII. törvényczikk 4 §-a szerint az iparhatóságági engedély az illetőnek legfőlebb három nap alatt kiszolgáltatandó, felhívja a miniszter a tanácsot; szigorúan és nyomatékosan utasítandók az előjáróságok, hogy e tekintetben is a törvény által előírt határozmányokkal pontosan tegyenek eleget.

A leghosszabb vonat. Az amerikai Union Pacific vasuton közökednek a világ leghosszabb vonatai. A Cheyenne és Sidney közötti vonalon, mely összesen 163 kilométer hosszú, hetenként háromszor egy 94 kocsiából álló szénvonatot indítanak utnak, melynek sulya 4800 tonna. Ezt az óriási vonatot egy 190.000 kilogramm sulyu rendkívüli mozdony huzza. Ugyanez a társaság Archer és Egbert közötti vonalon újabban 134 kocsiából álló vonatot járát, mely megterhelve 7765 tonnát nyom. Ez az 1800 méter hosszú vonat a világon a leghosszabb. A mozdonyt a legutolsó kocsival telefon köti össze.

A budapesti közvágóhid költségvetése. A közvágóhídi és marhavásárléri házi bizottság szombaton foglalkozott a közvágóhidnak Preussner József igazgató által előterjesztett jövő évi költségvetésével. A költségvetésből kiemelték a következő adatokat: Az 1901. évre a bevételek 1.352.000 koronával a kiadások 742.686 koronával irányozták elő. Az 1899. évi bevételek pedig 1.258.000 koronát tettek ki. 1899-ben vágtak 102.677 darab nagyarmhát, 117.715 darab borjut, 53.377 darab apróarmhát. 1901. évre kilátásba van véve 105.000 darab nagymarha, 120.000 darab borju és 60.000 darab apró marha vágatása. A kedvező eredményt, mely a fenti számokból kitűnik, a bizottság is a gondos és szakértő vezetésnek tulajdonítja és az előterjesztést a tanácsnak elfogadásra ajánlotta.

Tisztelt előfizetőinkhez.

Felkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése e számmal lejár, vagy akik ezzel hátralékban vannak, hogy azt postafordultával beküldeni sziveskedjenek.

„DOHANYARUSOK KÖZLÖNYE“

kiadóhivatala,

Budapest. V., Nagy János-utca 1/B.

Segédszerkesztő: Heltai Nándor.

Előb. ca. és kir. szab. eredetű selmecei pipa-, tájékpipa- és pipaszár-gyár főszékhelyénél.

TAKÁCS EDE

Zólyom-Selmece mellett

Alapítva 1838-ban.

Ajánlja a legjobb hírnevnek örvendő és kitűnő minőségre nézve páratlan valódi selmecei agyagpipát, tájékpipát, pipaszárakat és szivarszárakat, minden kivitelben, a legolcsóbb árak mellett.

Képes árjegyzékek bérmentes visszaküldés esetén kívánatra bérmentve küldetnek

Egyedüli hírneves jó gyártmány.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

(ORGAN DER TABAK-GROSS UND KLEINVERSCHLEISSER UNGARNS).

INHALT. Aus unserem Leserkreise. — Nochmals unsere Zigarren.

Aus unserem Leserkreise.

Die manigfachen Artikel, welche wir im Interesse eines geregelten und praktischen Verschleisses veröffentlichen, gibt einer Anzahl Grosstrafikanten Gelegenheit, sich mit diesen Fragen zu befassen und erschen wir aus diesen Zuschriften, dass wir nur zu sehr Recht hatten, wenn wir die dermaligen Verschleissverhältnisse als verderblich, ja ganz unhaltbar bezeichnen.

Wir vernehmen, dass in Südungarn ganze Landstriche die türkischen Tabake aus Bosnien beziehen, blos aus dem kleinlichen Grunde, weil auf die Verschiedenheit der Farbe des Tabakes von Seite der Fabriken nicht Rücksicht genommen wird. Wie geringfügig auch dieser Umstand erscheint, wir für unseren Theil können es verstehen, dass der Raucher stets und immer ein Pedant ist, dem man dasjenige liefern muss, was er wünscht. Und wenn auch hieran nicht die Fabriken Schuld sind, so ist es höchstwahrscheinlich der Verschleiss, nämlich die Tabak-Magazine, welche auf diese Kleinigkeit nicht achten und dadurch den Verschleissern Unannehmlichkeiten, dem Vertriebe selbst aber Schaden zufügen.

Nicht besser ist es um die Zigarren bestellt, die in Oberungarn zur Ausgabe gelangen. Man theilt uns mit, dass die Fabriken Eger, Pozsony, Zengg, Budapest-Erzsébetváros, Kassa, Szeged, derartige Produkte liefern, dass sich der bessere Mittelstand veranlasst sieht, seine Zigarren aus Oesterreich zu beziehen. Ob diese Zigarren besser sind, gehört nicht hierher. Wir zweifeln allerdings daran, doch was thut dies zur Sache. Thatsache ist und bleibt, dass massenhaft viel Zigarren aus Oesterreich bezogen werden und diese Thatsache spricht deutlich genug. Das Wie und Warum beantwortet sich leicht, zumal wir die Gründe hiefür angeben.

Ueberhaupt müsste in erster Reihe dafür gesorgt werden, dass der Verschleisser angehört wird, das heisst, dass er die Wünsche und Beschwerden des Publikums zur Kenntniss seiner Behörde zu bringen vermag. Wir wiederholen, es sind oft Geringfügigkeiten, um die es sich handelt und die gleichwohl eine ungeheuere Tragweite für den Geschäftsgang involviren. Da es sich dabei sowohl um die Interessen des Staatsschatzes, wie auch derjenigen der Verschleisser handelt, kann doch keineswegs davon gesprochen werden, dass die Letzteren grundlos klagen. Der kön. ung. Tabak-Regie müssten doch die Verschleisser Ungarns willkommene Berichterstatter sein, zumal diese einzig und allein mit dem Publikum verkehren, daher auch Gelegenheit genug haben, dessen Wünsche und Beschwerden praktisch kennen zu lernen.

Leider sind diese Verschleisser, abgesehen von ihrer äusserst geringen

Entlohnung, den grössten Vexationen ausgeetzt, welche letztere ebenfalls durch nichts anderes als durch Unkenntniss der Sachlage von Seite der Beamtschaft entstehen. Da schreibt uns ein Grosstrafikant folgendes:

„Verdorbene Wechselblanquette werden nur nach Willkür umgetauscht, ist auf denselben eine Verfallszeit angegeben, nach dieser überhaupt nicht. Die durch Unvorsichtigkeit eines Beamten im September vorigen Jahres mit 18... ausgegebenen Wechselblanquette wurden hier nur bis 10. Januar umgetauscht. Ich war bemüsst diese Wechselblanquette nach dem 10. Januar auf meine Kosten nach Budapest zu schicken, blos aus dem Grunde, weil es einem Beamten beliebt hat sich zu irren. Nicht besser verfährt man mit den Geldern. Vor einigen Monaten las ich in den Zeitungen, dass die alten Kreuzer bis 30. Juni an allen Staatskassen gegen Hellerstücke umgetauscht werden. Schon vor Wochen wollte ich bei der hiesigen Staatskassa den Umtausch solcher Kreuzer in vorschrittmässiger Verpackung abliefern. allein ich erhielt die Antwort, dass ich die Münzen nach Budapest senden müsse. Selbstverständlich verliere ich bei je 5 Kilo solcher Kreuzer, 62 Heller, welche ich für Porto bezahlen muss und habe ausserdem die unangenehme, zeitraubende Arbeit zu verrichten.“

Aus der Menge der uns eingesandten Klagen, wie die vorstehende, lässt sich deutlich ersehen, dass die Maschine bereits alt und morsch geworden und dass eine neue dringend erforderlich ist. Mit derartigen Chikanerien und Plänkeleien hat man allerdings vor 50 Jahren wirthschaften können, heute lässt sich dies nicht mehr thun, ohne Nachtheil und Schaden, ohne Rückgang des Konsumes überhaupt. Wer soll, wer wird sich auch mit dem Verschleisse von Tabak und Zigarren in der Weise abgeben, wie es sein sollte, wenn solche kleinliche Vexationen platzgreifen. Dem Grosstrafikanten müsste es zur Pflicht gemacht werden, dass er in alles und allem den Kleintrafikanten unterstütze, dass er dafür Sorge, dass dieser all das zum Verkaufe aufliegen hat, was das Publikum wünscht. Hieraus geht aber hervor, dass er in alles und allem, überall und aller Orten sowohl bei den Kassen, wie auch bei den Tabak- und Stempelmagazinen als das betrachtet werde, was er eigentlich ist, als eine Filiale der Tabak-Regie selbst, als ein Beamter, der in den Diensten des Aerars steht, nicht aber als ein Pründner, als welchem man ihn heute zu betrachten scheint.

Wie kann da von einer gedeihlichen Entwicklung des Tabak-Monopols die Rede sein, wenn man fortwährend die geschäftliche Thätigkeit des Verschleisses, also des Hauptfaktors, erschwert und lahmlegt! Der Grosstrafikant müsste gehört werden, er müsste dazu

vorhalten werden, statt den unsinnigen Ziffern-Ausweisen, die keinerlei Zweck haben, vierteljährig einen umfassenden Bericht seiner Thätigkeit, des Geschäftsganges, der Wünsche des Publikums, seiner eigenen Wahrnehmungen etc. etc. zu liefern. Würde dies geschehen, dann hätte die Oberleitung alsbald ein Bild des gesammten Betriebes vor sich. Sie könnte leicht die Mängel beheben, Fehler abändern, Neuerungen einrichten und in kurzer Zeit ein geschäftsmässiges, kluges und erspriessliches Vorwärtsschreiten sichern. Die dermaligen Verhältnisse entsprechen nicht und wir sind der vollsten Überzeugung, dass sie den steten Rückgang des Konsumes herbeiführen werden. Und ob auch unseren Winken kompetenten Ortes die notwendige Beachtung gezollt werden wird, oder nicht, Eines ist sicher, dass es kaum einen Fach- und Sachkenner geben wird, der diesen unseren obigen Vorschlag nicht seine vollste Zustimmung ertheilen wird.

Nochmals unsere Zigarren.

Man sagt, unsere Zigarren wären in jüngster Zeit schlechter geworden. Was versteht der Raucher darunter? Sind die Zigarren wirklich schlechter, das heisst, ist das hiezu verwendete Material nicht ein solch edles, oder besser gesagt, kostbareres, als dasjenige, welches zu den Zigarren gleicher Preislage in früheren Epochen verwendet wurde?

Diese Fragen lassen sich nicht gar so leicht hin beantworten; ja wir sind sogar der Meinung, dass diese Fragen nicht einmal die hiefür allerkompetenteste Stelle richtig beantworten könnte. Das klingt allerdings ein wenig kurios, allein, thatsächlich verhält es sich so und nicht anders.

Man hat viele Jahre hindurch und vielleicht auch nicht mit Unrecht die Tabak-Regie beschuldigt, dass sie die Zigarren insoferne von Zeit zu Zeit vertheuert, als sie in gewissen Zeitperioden zu den Zigarren immer ein billigeres Material verwendet. Mag dieser Annahme auch eine gewisse Berechtigung zustehen, so kann gleichwohl versichert werden, dass diese Art des Ersparnisses keineswegs ein solch bedeutendes ist, dass dem Staatsschatze hiedurch ein nennenswerther Betrag, gleich demjenigen einer Preissteigerung, zufließen würde. Gleichwohl war diese Praxis namentlich unter der österreichischen Verwaltung üblich, wodurch sich auch der Glaube hievon bis in unseren Tagen erhalten haben dürfte. Doch am Ende, irgendwo muss ja doch das Übel liegen, wird man einwenden und dieser Einwand ist auch sehr richtig.

Lieber Leser, hast du noch niemals die Bemerkung gemacht, dass dir ein in einem und demselben Weinkeller gebotener Wein, der auf ein und demselben Boden gewachsen ist, ungleich gut mundet? Bist du noch niemals in die Lage gekommen, den vorjährigen Wein zu loben und den diesjährigen zu tadeln? Und wenn ja, warum thatest du dies? Ja, wer das wüsst!

Es ist möglich, dass die im Vorjahre der Wein so gut geschmeckt hat, weil du ganz anderer Laune warst, wie jetzt. Es ist aber auch möglich, dass ihn sowohl das Erdreich, wie die liebe Sonne nicht nach deinem Geschmacke zubereitet hat. Nun, wirst du mit Recht einwenden: Ich bin es ja nicht allein, der den Tropfen schlechter findet. Mit mir behaupten es auch hundert Andere, dass der Wein schlechter geworden.

Auch das, mein Lieber, ist möglich. Und es ist sogar möglich, dass dieses Jahr nicht nur der Wein dieses Gebirges schlechter wurde, es ist vielleicht auch möglich, dass die ganze Gegend, ja das ganze Land eine schlechtere Weintraube fecht, aus welchem Grunde auch der Wein von schlechterer Qualität ist, als der vorjährige.

Ganz ähnlich verhält es sich aber auch mit dem Tabak, beziehungsweise der Zigarre.

Und wer kann dafür verantwortlich gemacht werden, wem fällt die Schuld zur Last eine schlechtere Zigarre erzeugt zu haben?

Wir glauben kaum, dass irgend jemand diesen Fehler der Tabak-Regie zuschreibt. Sie ist in der That an derlei Vorkommissen unschuldig, wie ein neugeborenes Kind und kann dafür auch nicht verantwortlich gemacht werden.

Doch halt, ganz freizusprechen ist dabei die Tabak-Regie auch nicht, denn warum?

Mit Recht wird der Raucher sagen: „Was kümmert es mich, wenn der Tabak in diesem, beziehungsweise im vorigen Jahre, nicht derart gut gewachsen ist, dass er zur Zigarrenfabrikation so taugt, wie früher. Ich bezahle ja immerhin für meine Britannica-Zigarre 7 Kreuzer und will auch für diese 7 Kreuzer etwas haben.“

Sehr richtig! Um das hätte sich auch die Tabak-Regie zu kümmern. Und ob sie den Tabak, den sie zu der anzufertigenden Zigarre verwendet, jetzt theurer zu bezahlen hat, oder nicht, um das hat sich der Raucher auch nicht zu kümmern.

Gewiss nicht! Nur vergesse man nicht, dass

bei uns ein Tabak-Monopol existirt und dieses Tabak-Monopol von Beamten ausgeübt wird, die, wie nicht anders möglich, ihre Vorschriften haben, nach welchen sie sich strikte richten müssen.

Denn was würde in solchen Fällen die Privatindustrie thun? Sie würde jedenfalls die Tabake prüfen und einer eingehenden Untersuchung unterziehen und wenn das Resultat ein solches wäre, dass die Tabake aus ein und derselben Gegend stammend, in ein und derselben Preislage sich befindend, für die bisher gelieferte Zigarre zu schlecht befunden würde, dann würde sie klugerweise, um die Kundschaft nicht zu verlieren und die Konkurrenz zu bestehen, zu dem Mittel greifen, weniger zu verdienen, um Entsprechendes zu liefern.

Und nun frage man sich selbst, ob dieses Letztere, nachdem hier von einer Steuergattung die Rede ist, die an verschiedenen Einrichtungen und Formen gebunden ist, durchführbar wäre. Wir glauben nicht!

Nagy- és kistőzsdék figyelmébe!

POJATZI FL. ÉS TÁRSA

cs. kir. szabadalmazott gyufanemű gyárai DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett)

ajánlják legjobb minőségűeknek elismert gyufa-gyártmányaikat és pedig úgy **kénes-**, mint különösen **szalon-gyufájokat**.

E gyufa-gyártmányok Magyarországon nagy kedveltségnek és rendkívüli keresletnek örvendenek, főleg a

Millennium-gyufa,
Magyar korona-svédgyufa,
Magyar honvéd-szobor-gyufa,
Krokodil-gyufa és
Magyar Imperial-gyufa

elegáns kerek dobozokba csomagolva, melyek kiváló magyar államférfiak arcképeivel díszítvők.

Rips-gyufa dobozokban és csomagokban kapható.

Kérjük szives rendeléseiket közvetlenül **Deutsch-Landsbergbe** intézni. A legolcsóbb árteleket tartalmazó árjegyzékünkkel szívesen szolgálunk. — **Budapest és közvetlen környéke részére VII., Rombach-utca 8. sz. alatt van raktárunk.**

POJATZI FL. és TÁRSA cs. k. szabadalmazott gyufanemű gyára
DEUTSCH-LANDSBERGBEN (Graz mellett).

„LE GRIFFON“
„LE SUBLIME“
anerkannt bestes und feinstes echt französische
ZIGARETTENPAPIER.

Unentbehrlicher Artikel in den k. u. Tabak-Gross- und Kleintrafiken!

LOHNENDER VERSCHLEISS,
weil von Jedermann verlangt.

GENERAL-DEPOT:
GOLDZIEHER GÉZA
Budapest, V., Sas-utca 29. szám.